

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

August 2020

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

DSB's indsats for at bygge IC4-togene færdige

Opfølgning i sagen om DSB's indsats for at bygge IC4-togene færdige (beretning nr. 1/2017)

3. august 2020

RN 1505/20

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om DSB's indsats for at bygge IC4-togene færdige, som blev indledt med en beretning i 2017. Vi har tidligere behandlet sagen i notater til Statsrevisorerne af 5. januar 2018 og 1. marts 2018.

Konklusion

DSB overtog i 2009 opgaven med at bygge IC4-togene færdige fra producenten af togene. DSB har defineret og implementeret funktionaliteten af "det færdige IC4-togsæt", dvs. det tekniske stade, som togene skal have, for at de kan betegnes som færdigt anskaffede. Færdiggørelsen er gennemført inden for den økonomiske ramme, som DSB har fået til at anskaffe IC4-togene. DSB har i perioden anvendt IC4-togene i det omfang, som DSB havde planlagt i en reduceret idriftsættelsesplan. DSB vil installere de resterende tekniske ændringer på IC4-togene sideløbende med DSB's øvrige materiel.

Rigsrevisionen finder arbejdet tilfredsstillende og vurderer, at sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionen baserer konklusionen på følgende:

- DSB har defineret funktionaliteten af "det færdige IC4-togsæt".
- DSB har holdt færdiggørelsen inden for den økonomiske ramme, som DSB har fået til at anskaffe IC4-togene.
- DSB har idriftsat IC4-togene i overensstemmelse med en reduceret idriftsættelsesplan. Herunder har DSB taget 11 IC4-togsæt ud af drift som følge af forbedret driftsstabilitet på togene.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i oktober 2017 en beretning om DSB's indsats for at bygge IC4-togene færdige. Beretningen handlede om DSB's indsats for at bygge IC4-togene færdige i perioden, fra DSB modtog ekspertvurderingen fra PROSE ultimo 2014, til DSB ultimo 2016 traf beslutning om den fremtidige brug af IC4-togene.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det ikke tilfredsstillende, at DSB i perioden 2014-2016 ikke havde gennemført en række af de aktiviteter, som PROSE vurderede som afgørende for at bygge IC4-togene færdige og for at nå målene for bl.a. driftsstabilitet.

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgingspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgingspunkt	Status
1. DSB's indsats for at bygge IC4-togene færdige i perioden 2014-2016.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 5. januar 2018.
2. DSB's plan for, hvordan DSB vil idriftsætte IC4-togene efter en reduceret plan, herunder finde tekniske løsninger på IC4-togenes problemer og estimere, om den resterende indsats kan holde sig inden for den økonomiske ramme, som DSB fik til anskaffelsen af togene.	Behandles i dette notat.

5. Vi redegør i dette notat for resultaterne af opfølgningen på det punkt, der ikke tidligere er afsluttet.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. DSB's initiativer

6. Det fremgik af beretningen, at DSB ved udgangen af undersøgelsesperioden fortsat arbejdede på at finde tekniske løsninger på IC4-togenes problemer. Det betød, at DSB ikke havde et fuldt overblik over, hvad det krævede at bygge togene færdige. Det fremgik endvidere, at DSB's forventning om, at den resterende del af indsatsen ville holde sig inden for den økonomiske ramme, som DSB fik til anskaffelsen, var usikker og kun delvist dokumenteret.

7. Den daværende transport-, bygnings- og boligminister oplyste i sin redegørelse til beretningen, at DSB ultimo 2016 på baggrund af IC4-togenes manglende resultater besluttede, at IC4-togene ikke kommer til at afløse IC3-togene, og at IC4-togene planlægges udfaset hurtigst muligt, i takt med at Fremtidens Tog indføres.

8. Vi har undersøgt, om DSB har fastlagt og implementeret de tekniske ændringer, der definerer "det færdige IC4-togsæt". Det har vi gjort ved at undersøge, om DSB har defineret "det færdige IC4-togsæt", og ved at gennemgå status for DSB's arbejde med at bygge togene færdige.

DSB har ultimo 2017 defineret funktionaliteten af "det færdige IC4-togsæt" ved en række tekniske ændringer, der skal bringe togene op på det tekniske stade, hvor de betegnes som færdigt anskaffede. Når alle de tekniske ændringer er installeret, betragter DSB IC4-togene som færdigbyggede og færdigt anskaffede i henhold til den bevilling, som DSB har fået til at anskaffe togene.

Vi har gennemgået DSB's kvartalsvise statusrapporter for IC4-togene til Folketingets Transportudvalg og DSB's bagvedliggende dokumentation for status på færdigbygningen af togene. Dokumentationen indeholder en opgørelse af, hvor mange tekniske ændringer, der resterer, før hele flåden af IC4-tog er bygget færdige.

Det fremgår af statusrapporten for 4. kvartal 2019, at DSB har afsluttet IC4-programmet ved udgangen af 2019, og at det tilbageværende arbejde, dvs. installationen af de resterende tekniske ændringer, vil blive prioriteret og implementeret som øvrigt materiel.

Gennemgangen af dokumentationen viser, at IC4-togene ved udgangen af 2019 havde 8 resterende tekniske ændringer, der endnu ikke var implementeret fuldt ud. Opgørelsen af de tekniske ændringer er opdelt i ændringer på komponenter, fx motorer, og ændringer på togsæt, fx støjdemping. De 8 ændringer havde i alt 25 udestående installationer, heraf 4 på togsæt og 21 på komponenter. DSB opgør det samlede restforbrug på disse 25 enkeltinstallationer til ca. 1 mio. kr.

9. Vi har undersøgt, om DSB ved afslutningen af IC4-programmet har idriftsat det antal IC4-tog, som den reducerede idriftsættelsesplan forudsætter. Det fremgår af DSB's IC4-anbefaling fra ultimo 2016, at den reducerede idriftsættelsesplan for IC4 indebærer ca. 40 IC4-togsæt i daglig drift med passagerer og en udfasning af IC4-tog i takt med indfasningen af Fremtidens Tog.

Vi har gennemgået DSB's statusrapporter for IC4 til Folketinget i perioden november 2017 - ultimo 2019. Det fremgår af statusrapporterne, at DSB har haft en pulje af IC4-tog til indsættelse i daglig drift, som har ligget over de 40 tog, som den reducerede idriftsættelsesplan forudsætter.

Det fremgår desuden af DSB's årsrapport 2019, at DSB ultimo 2019 har udfaset 11 IC4-togsæt. DSB har oplyst, at udfasningen er begrundet i, at behovet for reservemateriel kan reduceres på grund af IC4-togsættenes øgede driftsstabilitet i 2019. IC4-togsættenes driftsstabilitet er markant forbedret sammenlignet med 2018. Ifølge DSB skyldes forbedringen af driftsstabiliteten primært en god struktur på håndteringen af fejl og optimering af processer i planlægning af produktionen. DSB's samlede IC4-togflåde udgør således 63 togsæt ultimo 2019.

10. Endelig har vi undersøgt, om DSB's indsats for at bygge IC4-togene færdige har holdt sig inden for den økonomiske ramme.

DSB's samlede økonomiske ramme til at anskaffe IC2- og IC4-togene og til opgaven med at bygge togene færdige er bevilget ved Akt 113 6/12 2000 og Akt 13 9/10 2002 og udgør i alt ca. 6,2 mia. kr. (2019-priser).

Vi har gennemgået DSB's endelige opgørelse over forbruget af aktstykkerammen. Gennemgangen viser, at DSB's arbejde med at bygge togene færdige inden for aktstykkerammen er afsluttet med et samlet mindreforbrug på ca. 424 mio. kr. (2019-priser).

11. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at DSB har defineret "det færdige IC4-togsæt" og implementeret funktionaliteten af "det færdige IC4-togsæt" på IC4-togene inden for den økonomiske ramme, som DSB fik til anskaffelsen af togene. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Lone Strøm